യോഗവാസിഷ്ഠഃ/പ്രകരണമ് 6
(നിർവാണപ്രകരണം ഉത്തരാർധം)/സർഗം 76

ശ്രീവസിഷ്ഠ ഉവാച .
അഥ കല്പാന്തമരുതി വഹത്യവധുതാചലേ .
ബലേനാമ്ഭോധികല്ലോലൈർനഭസ്യാവർതകാരിണി .. 1
സമുദ്രേഷു വിമുദ്രേഷു മര്യാദോല്ലങ്ഘനേ ഘനേ .
അധനേഷു ധനിഷ്വമ്ബുദാരിദ്ര്യോപദ്രവദ്രുതേ .. 2
ഭൂതലേ ഭൂതലേശാംശവർജിതേ വഹ്നിഭർജിതേ .
പാതാലമപി പാതാലേ ഗതേ കിമപി കാലതഃ .. 3
ദിവി വാ വിദ്യമാനായാം വിശീർണേ സർഗവർഗകേ .
ലോകേ വ്യോമഗതാലോകേ ശോകൗകസി കകുബ്ഗണേ .. 4
കുതോഽപ്യാകാശകുഹരാദ്ദൃപ്തദൈത്യഗണാ ഇവ .
പുഷ്കരാവർതകാ മേഘാശ്ചക്രുർഗുലുഗുലാരവമ് .. 5
ബ്രഹ്മവിസ്ഫോടിതസ്വാണ്ഡകുഡ്യവിസ്ഫോടനോദ്ഭടമ് .
അന്യോന്യാസ്ഫാലനോത്ഫാലമത്താർണവരവാവിലമ് .. 6
ലോകാർണവപുരോദ്ഗീർണഘനകോലാഹലോല്വണമ് .
ഏതത്കുലാചലസ്കന്ധബദ്ധോഗ്രരവഘർഘരമ് .. 7
ബ്രഹ്മാണ്ഡശങ്ഖജഠരപൂരണാവർതമന്ഥരമ് .
സ്വർലോകരോദഃപാതാലതലതോഽതിസഗുല്മകമ് .. 8
സമസ്തദൂരദിഗ്ഭിത്തിഹേലാഹേലനഘർഷുലമ്.
മഹാപ്രലയസംപന്നാപാനകാപാനതർഷുലമ് .. 9
പ്രസൃതപ്രലയാഖ്യേന്ദ്രമത്തൈരാവതബൃംഹിതമ് .
ആകല്പക്ഷുബ്ധമേഘാബ്ധിനിർഹ്രാദമിവ സംഭൃതമ് .. 10
മഹാപ്രലയസംക്ഷുബ്ധക്ഷീരോദമഥനാരവമ് .
ബ്രഹ്മാണ്ഡോഗ്രാരഘട്ടേഽസ്മിന്വാര്യന്ത്രമിവ സാരവമ് .. 11
അഥാസ്മിൻസതി കല്പാഗ്നൗ സ്ഥിതിമേതി കഥം ഘനഃ .
ഇതി വിസ്മിതവാനസ്മി ദൃശം ദിഗ്നവകേഽത്യജമ് .. 12
യാവന്ന ക്വചിദേവാത്ര പശ്യാമ്യാശാസു കേവലമ് .
തരന്തി തരലാസ്ഫാലമുല്മുകാശനിവൃഷ്ടയഃ .. 13
തേന ജ്വലനതാപേന ബഹുയോജനകോടിഷു .
പദാർഥാ ഭസ്മതാം യാന്തി ദൂരേ ദിക്ഷു ദശസ്വപി .. 14
അനന്തരം ക്ഷണാദ്ദ്യോമ്നി ദൂരേഽഹമനുഭൂതവാൻ .
ഊർധ്വതഃ ശീതലം വാതമധസ്താദനലോപമമ് .. 15
ഏതാവതി നഭോമാർഗേ ദൂരേ കല്പാമ്ബുദാഃ സ്ഥിതാഃ .
യസ്തേഷാമഗ്നിതാപാനാം വിഷയോ ന ച സദൃശാമ് .. 16
അഥ വാരുണദിഗ്ഭാഗാദായയൗ കല്പമാരുതഃ .
യസ്മിംസ്തൃണവദുഹ്യന്തേ വിന്ധ്യമേരുഹിമാലയാഃ .. 17
തേന ജ്വാലാചലാഃ പ്രാന്തോഡ്ഡീനാങ്ഗാരവിഹംഗമാഃ .

ലോലോല്മുകവനാക്രാന്താ ജഗ്മുരഗ്നിദിശം ദ്രുതമ് .. 18
സംധ്യാഭ്രസദൃശാകാരാസ്തേരുരങ്ഗാരവാരിദാഃ .
ഭ്രേമുർഭസ്മഭരാഭ്രാണി പൂതാങ്ഗാരരജാംസി ഖേ .. 19
സ ജ്വാലവിലസദ്വാതോ ദുഷ്ടോഽനലദൃശം വ്രജൻ .
ഹേമാദ്രീണാം സപക്ഷാണാമനീകം ദ്രവതാമിവ .. 20
ധരാദ്രിമണ്ഡലാഭോഗേ സൗമ്യാങ്ഗാരഭരാത്മനി .
ജ്വാലാവലിഗണേ ജാതേ ഭാതേ തേജസി ഭാസ്വതാമ് .. 21
അർണവേഷ്വനലാർണസ്സു ക്വഥനോത്ഫാലവാരിഷു .
വനേഷ്വസ്മൃതപർണേഷു ദീപ്താഗ്നിതരുധാരിഷു .. 22
ബ്രഹ്മലോകസ്ഥനാഥേഷു ബ്രഹ്മലോകപുരേഷു ച .
സാങ്ഗനാബാലവൃദ്ധേഷു ദഗ്ധേഷു നിപതത്സു ഖമ് .. 23
കല്പാന്താനലപദ്മിന്യാ ബ്രഹ്മാഗ്രാവസരോവരേ .
ജ്വാലാപല്ലവശാലിന്യാഃ സബീജായാഃ സടോല്മുകൈഃ ..24
അനിലാത്മസു മൂലേഷു നാഗേഷു ച നഗേഷു ച .
ആപാതാലം നിമഗ്നേഷു മഹത്യങ്ഗാരകർദമേ .. 25
ഉഷ്ട്രസൈന്യമിവാലക്ഷ്യ ഗതിമന്നികടം നഭഃ .
ആയയാവഞ്ജനശ്യാമഃ കല്പാമ്ബുദഗണഃ ക്വണൻ .. 26
സ്ഥിരകല്പാനലജ്വാലാതുല്യവിദ്യുന്മയാചലഃ .
ഏകകോണകവിശ്രാന്തസപ്താർണവപയോഭരഃ .. 27
ഭിത്തിഭാസുരനീഹാരഭാരനിർവാരദിക്തടഃ .
ബ്രഹ്മാണ്ഡകുഡ്യനിവിഡമണ്ഡലാസ്ഫോടപണ്ഡിതഃ .. 28
കല്പാന്തക്ഷുഭിതാമ്ഭോധിർവർതുലാവർതവൃത്തിമാൻ .
തഡിജ്ജലചരഃ സാരനിർഹ്രാദഃ ഖമിവാഗതഃ .. 29
മൃതോ ദഗ്ധോ നിശാനാഥസ്തതോ ദ്വിഗുണശീതലഃ .
അന്യമാകാരമാശ്രിത്യ പരം ലോകമിവാഗതഃ .. 30
ഹേമസംഭാരരൂപേണ ഹിമാലയമിവാഖിലമ് .
ജാഡ്യസ്തമ്ഭിതനിഃശേഷജലകാഷ്ഠാചലം ദധത് .. 31
അഥ ബ്രഹ്മാണ്ഡവിസ്ഫോടകഠിനം ഘടിതാമ്ബരമ് .
പ്രാഗ്ദ്രുതോദ്ഭടതൗഷാരകാഷ്ഠാ വൃഷ്ടിഃ പപാത ഹ .. 32
അഗ്നിദാഹവനാകാശവിദ്യുദുന്മേഷഭീഷണാ .
ചടദ്ഗഡഗഡാസ്ഫോടസ്ഫുടദ്ബ്രഹ്മാണ്ഡമണ്ഡലാ .. 33
പ്രഥിതോത്ഥിതസീത്കാരശതക്ഷ്വേഡാക്ഷയാരവാ .
ശീതസീകരനീഹാരഭിത്തിബന്ധമയാമ്ബരാ .. 34
രോദോമണ്ഡപവൈദൂര്യസ്തമ്ഭസംഭാരഭാസുരൈഃ .
ധാരാസാരൈർധരാധുര്യശൈലശാതകശാലിനീ .. 35
ധരാചടചടാസ്ഫോടസ്ഫുടദങ്ഗാരപത്തനാ .
ഗർജിതോർജിതസംപാതപതല്ലോകാന്തരാകുലാ .. 36
സാ ബഭൂവാഥ സാങ്ഗാരജഗദ്ഗേഹവിലാസിനീ .
കൃതപ്രത്യുദ്ഗമാ വാഷ്പശ്രിയാഽജ്വലനയാ ഭുവഃ .. 37

ജ്വാലാ-ലവോ+ല്ലലന-ഡമ്ബര-മമ്ബരം ത+
ദ്വ്യൂഢ+സ്ഥലാബ്ജ-ദലജാല-മിവാല-മാസീത് .
ജ്വാലാ+ഭ്രമദ്/ഭമരപങ്ക്തി-നിഭാസ്ത-ദാസംസ്-
തത്ര+ സ്ഫുര+ച്ഛിശിര-സീകര-പക്ഷപുഞ്ജാഃ .. 38

ഉദ്യദ്/ബൃഹ+ച്ചടചടാ-രവ-പൂരിതാശോ
ഭീമോ ഽഭവത്സലില-ദാനല-സംനിപാതഃ .
ദുർവാരവൈരി-വിഷമോ മഹതാം ബലാനാം
സംഗ്രാമ ഉഗ്ര ഇവ ഹേതി-ഹതോ+ഗ്ര/ഹേതിഃ .. 39

ഇത്യാർഷേ ശ്രീവാസിഷ്ഠമഹാരാമായണേ വാല്മീകീയേ മോക്ഷോ-പായേഷു
നിർവാണപ്രകരണേ ഉത്തരാർധേ പാഷാണോപാഖ്യാനേ പുഷ്കരാ-വർത-
ഡമ്ബര-വർണനം നാമ ഷട്/സപ്തതി-തമഃ സർഗഃ .. 76
ഓം
****
CHECKED BY GURU P.R.IYER
19.12.2023